

Proslov

Nakon dvadeset stoljeća kršćanstva, a na početku trećeg tisućljeća, možemo reći da su polja apostolskog djelovanja još uvijek velika i mnogobrojna. Naime, i u krajevima gdje se čuvaju i nadalje vrlo žive tradicije pobožnosti i pučke kršćanske religioznosti danas postoji opasnost da se ta moralna i duhovna baština naprosto rasprši pod utjecajem mnogostrukih procesa, među kojima se ističu sekularizacija i širenje raznih sekti, posljedice dugotrajne ateizacije, izazovi potrošačkog mentaliteta, itd. U tom smislu danas se govori o potrebi nove evangelizacije koja će biti sposobna sve te tradicije pretvoriti u novu snagu autentične slobode i pridonijeti izgradnji zrele i duboke vjere.¹ Ovi zahtjevi osobito su stavljeni pred naše župne zajednice koje su uistinu povlašteno mjesto naviještanja Božje riječi i mjesto življenja vjere. Naime, »crkveno zajedništvo, iako ima univerzalnu dimenziju, najneposredniji svoj i vidljivi izraz nalazi u župi: ona je ono krajnje mjesno očitovanje Crkve, u nekom smislu *Crkva sama što živi među kućama svojih sinova i svojih kćerik*«. ²

Lik župe u novome tisućljeću, potrebe i mogućnosti, bila je tema Teološko-pastoralnog seminara (TPS) za trajnu formaciju svećenika u Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji, održanog na Teologiji u Đakovu od 25. do 27. rujna 2000. godine, a potaknutog zahtjevima nove evangelizacije. Tijekom seminara, kroz predavanja i rad u grupama, željelo se promišljati o novim oblicima pastoralnog rada kao i o potrebi stvaranja novih struktura unutar župne zajednice kao odgovor na zahtjeve današnje evangelizacije. Prvoga dana seminara predavači su stoga govorili o teologiji naroda Božjega te posebno naglasili biblijsko iskustvo vjerničke zajednice, potom važnost crkvenosti župne zajednice te u svjetlu europskih iskustava tražili nove modele župne zajednice. Poseban naglasak je stavljen na potrebu oblikovanja, sadržaj i ritam župnih vjerničkih susreta kroz liturgijsko-katehetske cikluse. Drugoga dana seminara promišljalo se o župi u svjetlu bogatstva darova i službi. Predavači su ukazali na prednosti što ih pružaju novi pristupi u oblikovanju župnog pastorala, osobito u odnosu na one »klasične«. Ukazalo se na potrebu oblikovanja zdravog psihološkog ozračja u izgrađivanju župnog zajedništva te na važnost ispravne komunikacije između župnika i župljana. Posebno je ukazano na mogućnosti koje pruža trajni đakonat u župnom pastoralu kao i mnogovrsne službe vjernika laika u crkvenoj zajednici, osobito u svjetlu današnjih eklezioloških perspektiva. Župno zajedništvo: oblici i strukture suodgovornosti bile su teme promišljanja trećeg dana seminara. Predavači su ukazali na mogućnosti uređenja župe i izgradnje međužupne suodgovornosti i suradnje, kao i na važnost izgradnje mjesne Crkve, osobito kroz župna i biskupijska tijela.

U ovom broju časopisa *Diacovensia* donosimo većinu održanih predavanja i priopćenja sa spomenutog znanstveno-pastoralnog seminara. Želja

¹ Usp. IVAN PAVAO II., *Christifideles laici*, KS, Zagreb, 1997, br. 34.

² *Ondje*, br. 26.

nam je da u vjeri iznova otkrijemo »pravo lice župe, tj. samo 'otajstvo' Crkve koja je u njoj prisutna i djelotvorna: iako ponekad siromašna, s obzirom na broj članova i sredstava, a u drugim nekim slučajevima raspršena golemim prostranstvom ili gotovo neuhvatljiva u gužvi i zbrci modernih gradskih četvrti, župa u načelu nije neko ustrojstvo, teritorij, zgrada; radije je 'Božja obitelj, kao skupina braće koju prožimlje jedan duh', 'obiteljski, bratski i otvoren dom', 'zajednica vjernika'. U konačnici, župa ima temelje u teološkoj stvarnosti, jer je *euharistijska zajednica*. To znači da je to zajednica podobna za slavljenje euharistije u kojoj živi korijen njezine izgradnje i sakramentalna spona njezina punog zajedništva s cijelom Crkvom. Ta podobnost počiva na činjenici da je župa *zajednica vjere* i *organska zajednica*, što će reći da je čine zaređeni službenici i drugi kršćani, a u njoj župnik – koji predstavlja dijecezanskog biskupa – hijerarhijska je spona s posebnom Crkvom«. ³ Riječ je, dakle, o dijelu biskupije – *pars dioecesis* – koju pokreće isti duh zajedništva, uređena krsna suodgovornost, isti liturgijski život usredotočen u slavljenju euharistije, i isti duh poslanja koji obilježava cijelu župnu zajednicu. U tom smislu, napraviti od Crkve »dom i školu zajedništva: evo velikog izazova koji stoji pred nama u tisućljeću koje započinje, želimo li biti vjerni Božjem planu i odgovoriti također na duboka očekivanja svijeta«. ⁴

Vladimir Dugalić

urednik

³ *Ondje*, br. 26.

⁴ IVAN PAVAO II., *Novo millennio ineunte*, KS, Zagreb, 2001, br. 43.